

Wychodzi codziennie.

Przedpłata wynosi we Lwowie rocznie 18 str. — pół rocznie 9 str. — kwartalnie 4 str. 50 out. — miesięcznie 1 str. 50 out. Z przesyłką pocztową w Państwie Austrjackim rocznie 24 str. — półrocznie 12 str. — kwartalnie 6 str. — miesięcznie 3 str. Z przesyłką pocztową za granicą: do całych Niemiec rocznie 40 marek — kwartalnie 12 marek 5 str.— do Francji, Anglii, Belgii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.

Numer kosztuje 10 centów.

Manuskryptów Redakcja nie wwraca.

DZIENNIK POLSKI

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego” przy ulicy Akademickiej pod l. 3, naprzeciw Hotelu Zolta; we Wiedniu: Hemburg, Frankfurcie n. M., w Berlinie, Lipsku, Bazylei, Szwajcarii i Wroclawiu pp. Hasenstein et Vogler; w Wiedniu F. Löb, R. Mosse, Kotter i Spl.; w Poznaniu Kazimierz Nemmann Biuro anonsów; w Paryżu pułkownik Raczkowski, Faubourg Poissonniere 33. — Ogłoszenia przyjmują Agencja pana Adama Głoborowskiego — Rue Clément, 4, Paryż. O ogłoszenia przyjmują się za opłatą 6 centów od miejsca ogłoszenia jednego wiersza drobnym drukiem (petit). Listy z pieniędzmi mają być przesyłane franco do Administracji „Dziennika Polskiego.” — Listy reklamacyjne nieopłacone nie podlegają opłacie.

Ruch przed wyborczy.

Komitet centralny we Lwowie odbył wczoraj posiedzenie, na którym przyjęto do wiadomości sprawozdanie komitetu wykonawczego z czynności jego, i z postępu obecnego stanu organizacji przedwyborczej w okręgach. Uchwalono, iż w miarę nadchodzących sprawozdań o organizacji komitetów, mają być nazwiska przewodniczących i zastępców, i adresy ich podawane do publicznej wiadomości za pomocą dzienników, ażeby w ten sposób każdy widział, do kogo ma się zgłaszać w sprawach wyborcz. Następnie uchwalono, iż komitet uznaje potrzebę, aby obywatelom wyznania mojżeszowego przynajmniej cztery kreszta zapewniono, tj. tyle, ile przy ostatnich wyborach do rady państwa uzyskali. Ja o okręgi, w których kandydaci wyznania mojżeszowego m. j. by stawić, oznaczono okręgi miejskie: 1) Brody-Złoczów; 2) Kołomyja-Sniatyna-Buczacz; 3) Sambor-Stryj-Drohobycz; i 4) izbę handlową brodzką. Uchwała ta nie ma naruszać prawa inicjatywy komitetów miejskich w stawianiu kandydatów, do czego też komitet będą wezwane z uwagą, iż pożądanym jest postawienie także kandydatów wyznania mojżeszowego. Ogłaszając tę uchwałę, co do której nie zastrzeżono tajemnicy, nie możemy zamilczeć, iż zasiadający w komitecie współredaktor naszego Dziennika, p. Romanowicz, oświadczył się stanowczo przeciw drugiej i trzeciej części tej uchwały. Zgadzać się z tem, zasądzić co mylnem, ale praktycznie koniecznym postanowieniem, ażeby przynajmniej dotychczasową liczbę posłów wyznania mojżeszowego utrzymać — był jednak przeciwnym wymienianiu okręgów, na które mają być kandydaci postawieni. Czyniąc to obecnie, bezpośrednio przed zjazdem delegatów, wypredza się możliwe uchwały zjazdu; przesądza z góry życzeniem, jakie delegaci imieniem swych komitetów przedstawią, krapuje się z góry już komitety miejskie w ich swobodzie stawiania kandydatów. Prócz tego, wyznaczenie tylko miejskich okręgów na to, ażeby z nich żydowski wybrali kandydaci — oznaczanie z góry pewnych miast, w których byłoby niejako prawem żydów, aby swego współwyznawcę mieli w parlamencie — i wybór tych właśnie okręgów, w których żydzi są w większości, uważał wspomniany członek komitetu jako zasadniczo zupełnie błędne. Widzi w tem rodzaj uznania reprezentacji naszej za reprezentację okręgów a nie kraju — widzi uchybienie stanowcze przeciw zasadzie równoprawności. Z tych powodów żądał aby odrzucić uchwałę oznaczającą okręgi, z których mają być kandydaci żydowski stawiani. Z wnioskiem tym jednak nie utrzymał się. Podniesienie tej okoliczności uważaliśmy za konieczne ze względu na stanowisko pisma naszego w akcji wyborczej.

Następne posiedzenie komitetu odbędzie się dzisiaj (w sobotę) o godzinie 11tej z południa. Przypominamy, iż zjazd delegatów będzie otwarty jutro w niedzielę d. 8go bm. o godzinie 10. rano w sali ratuszowej.

Pierwsze posiedzenie obszerniejszego komitetu przedwyborczego dla miasta Lwowa, odbyło się wczoraj o godzinie 7 wieczór. Przewodniczącym dr. Madejski oświadczył, iż p. Hauser wybrany delegatem na zjazd przedwyborczy w dwóch miejscach, bo w Samborze i Lwowie, oświadczył mu, że delegatury lwowskiej nie przyjmuje, ponieważ w Samborze byłoby już niedobitkiem zwykłym drugi zjazd obwodowy, i uprasza dra Madejskiego aby w jego miejsce nowy wybór ze Lwowa zarządził. (Cdy jednak już nie ma czasu na zwołanie zgromadzenia wyborców lwowskich przed niedzielą — a komitet, obdarzony zaufaniem wyborców, zebrał się prawie tak licznie jak liczne bywają zgromadzenia wyborców — przeto dr. Zgórski wnosi, aby przystąpić do wyboru, i proponuje p. Alfreda Młockiego. P. Feliks Piątkowski oświadcza się za wyborem p. Karola Gromana. Wniosek dra Zgórskiego się utrzymał, i

wybrany został w głosowaniu kartkami p. Młocki 50 głosami przeciw 18. Przystąpiono potem do wyboru komitetu ściślejszego. Wybrani zostali panowie:

Aleksandrowicz Adolf 69 głosami; dr. Bliżniński K. 46, Błotnicki Edward 72, Chodorowski Aleksander 48, Dąbrowski Wacław 73, Dobrzański Jan 73, dr. Duleba Bronisław 48, Düll Franciszek 47, Fechter Michał 45, Głodziński Franciszek 48, dr. Goldmann Bernard 73, Groman Karol 73, dr. Karcz Maksymilian 46, Karlsbad Izidor 47, dr. Loewenstein Bernard 46, dr. Lubliński Ludwik 48, Maszkowski Karol 50, Niemczyński Stanisław 47, dr. Opolski Wiktor 50, Pawłowski Karol 45, Piątkowski Feliks 70, Pilarski Aleksander 48, Pipes Jakob 46, dr. Radziszewski Bronisław 73, Rewakowicz Henryk 72, Romanowicz Tadeusz 71, Simon Edward 67, Swisterski Wiktor 48, Wiemann Karol 48, dr. Zgórski Alfred 48 głosów.

Kołomyja 6. czerwca. Wybrany przez 55. wyborców miasta na dniu 2. bm. komitet przedwyborczy odbył wczoraj swe pierwsze posiedzenie w komplecie 33. członków.

Podnoszono 14. kandydatów. Z miejscowych otrzymali tylko pp. radca Bochyński, dr. Dębicki i dr. Trachtenberg absolutną większość, lecz wszyscy oświadczyli, że kandydować nie myślą.

Z miejscowych otrzymał tylko dr. Bernhard Löwenstein absolutną większość, upadły więc kandydatury między innymi też i dr. Byka i dr. Honigsmana, który otrzymał tylko 8 głosów.

Głosowanie nad polecaną przez burmistrza kandydaturą p. Aleksandra Szarfa, redaktora Sonn und Montagszeitung, wstrzymano aż do osiągnięcia bliższych informacji tej w mieście naszym zupełnie nieznanego osoby.

Uchwalono też porozumieć się z komitetami miast Sniatyna i Buczacza co do kandydatów poleconych przez nich.

Korespondencje.

Kraków 6. czerwca.

Wiadomo, że w roku bieżącym szpital św. Ducha w Krakowie został przeniesiony do nowego budynku. Zabudowania i plac pozostałe po tym szpitalu, są własnością miasta, zachodzi więc pytanie, z kim i na jakich warunkach, czy na jakikolwiek inny cel, wymagałoby bardzo znacznych kosztów, umieszczone są przymt tak, że dla sprostowania placu św. Ducha trzeba było albo róg wystający obciążyć, co byłoby równo zburzeniu budynku, albo też przystawić odpowiedni budynek, przez co plac zmniejszyłby się tak dalece, że nie mógłby służyć do żadnego z tych użytków, do jakich w gospodarstwie miejskiem potrzebne są place. Żadna wartość historyczna, ani pamiątkowa nie jest przysługaną do tego budynku i nie przemawia za jego zachowaniem, względem estetycznym są tu wprost przeciwnie, a nie małego znaczenia względem sanitarny przemawia także przeciwko konserwacji tej ruiny, gdy szpital pozabawiony kanału, wszystkie wody kapielowe i deszczowe wpuszczał do dołów, kopanych na miejscu, przez co mury zawilgoć się do najwyższego stopnia i przegniły zupełnie. Na cokolwiek zatem miasto zamierzałoby użytkować tę budowlę, zawsze potrzeba byłoby ją zburzyć i nowy budynek z gruntu postawić.

Podana jednakże została myśl rozparcelowania tej realności i częściowej sprzedaży. Jesteśmy silnie przekonani, że pomysł ten podkopywałby przekonanie, iż takie zatwierdzenie kwestji będzie najkorzystniejsze dla miasta. Mimo to należy tę myśl

przyjmować bardzo ostrożnie, gdyż za zdecydowaniem się na parcelację wchodzi zaraz w grę interes prywatne osób lub instytucji, mających chęć nabycia parcel, a te osoby czy korporacje z natury rzeczy na pierwszym miejscu stawiać muszą swój osobisty, czy zbiorowy interes i w duchu tego interesu postępować będą, kładąc dobro miasta na drugim planie. Być zatem bardzo może, że nabycy parcel chcieliby odrestaurować nim koczem istniejące budynki i ciągnąc z nich korzyści, dopóki będzie można. Zbyteczna rzecz mówić, że nie byłoby to krokiem, postępującym naprzód uporządkowanie i uzdrowienie miasta, lecz owszem cofającym je wstecz. Nadto ponieważ niepodobna pozostawić krzywym szpacerze i defigurację plac św. Ducha, trzeba by, jak już powiedzieliśmy, sprostować ją przez przybudowanie lub obciążenie części budynku, w pierwszym zaś razie, tj. na przypadek przybudowania, plac św. Ducha nie mógłby służyć na żaden użytek, a w drugim, tj. na przypadek obciążenia budynku i powiększenia placu św. Ducha, plan parcelacji, obecnie ułożony, musiałby konieczność uległ zmianie. Jest to więc kwestja, w której trzeba pod każdym względem postępować rozważnie i oględnie, ażeby się niepowetowane zło nie stało.

Zdaniem naszym nie tylko o zmniejszeniu placu św. Ducha myśleć nie można, ale nawet rozszerzenie go bardzo znaczne jest koniecznością. Będzie to niejako, jak zaraz wyjaśnimy, uzupełnieniem restauracji Sukiennic. W gruncie ten miasto włożyło półmilionowy blisko kapitał, a poniosłszy taką onarę już się cofać nie może przed jej uzupełnieniem koniecznym. Takim uzupełnieniem będzie usunięcie z rynku głównego targów i jarmarków, a założenie skwerów, jak to ma miejsce po wszystkich większych i lepiej urządzonych miastach. Wtenczas dopiero Sukiennice będą mogły się przedstawić w całej okazałości, a sklepy w nich urzędzone nabiorą wartości i dochód z gmachu będzie odpowiadał wyłożonemu na restaurację kapitałowi. Trzeba więc będzie targi i jarmarki przenieść gdzieś indziej, gdyż targi odbywać się muszą, a jarmarków, które miastu przynosią kilkudziesięciu dochód, także znieść nie można, gdyż nie byłoby czem zastąpić tak znacznego ubytku w dochodach gminy. Otóż jedynym w obrębie śródmieścia placem odpowiednim na pomieszczenie targów i jarmarków byłby powiększony plac świętego Ducha, gdyż wszystkie inne są już na inne potrzeby zajmowane. Będzie to użytek mający dla miasta, że wartość jaką ma skapitalizowany dochód z jarmarków, a więc wartość kilkudziesięciu tysięcy, to jest prawie równą sumie mającej się otrzymać za sprzedaż parceli, gdyby nawet udało się wszystkie te parcele sprzedać po cenę 20 złr. za sążeń, co jest jeszcze rzeczą wątpliwą.

Sprawa parcelacji realności św. Ducha wniesioną została na posiedzenie Komisji uporządkowania miasta w d. 9. maja przy komplecie bardzo niezlicznych. Trzech członków oświadczyło się za parcelacją i tak szczerzy komplet rzecz na korzyść parcelacji rozstrzygnął. Jesteśmy jednak przekonani, że gdyby komplet był większy, decyzja zapadłaby inasza, gdyż wątpimy aby w gronie komisji znajdowało się więcej członków mogących się za nią oświadczać. Gdyby nie wszystkie powyższe względy przeciwko parcelacji mówiące, przemawiałby przeciw niej bardzo silnie już względem sposobu w jaki parcelacja wykonana być może. Ponieważ do parceli nie może być wjazdów od strony plantacji, musiano by zatem już na samej niewielkiej przestrzeni, jaką zajmuje realność utworzyć nową ulicę, zupełnie dla komunikacji miejskiej niepotrzebną, a że realność św. Ducha położoną jest w narożniku plantacji, więc ulica ta musiałaby być krzywą, gdyż z realnością graniczył kościół św. Krzyża, którego usunąć niepodobna. Taką też krzywą ulicę, mającą z jednej strony wjazd bardzo wązki tuż przy samym kościele, zmuszony był zaprojektować p. dyrektor budownictwa Moraczewski, związany uchwałą komisji

oświadczenia się za parcelacją. Nie czynimy z tego p. Moraczewskiemu żadnego zarzutu, owszem sądzimy, iż bardzo trafnie zrozumiał, że inaczej tej kwestji w duchu uchwały komisji, rozważać nie było można, gdyż poprowadzenie ulicy w innym kierunku zmniejszyłoby fronty, a zatem obniżyłoby wartość placów, a prztem wymagałoby koniecznie wjazdów do plantacji. Komisja jednak powinna była się zastanowić czy powołana będąc do regulowania miasta i prostowania ulic i placów nie miała się ze swem zadaniem, jeżeli zamierza tworzyć ulice niepotrzebne i krzywe.

Szczęściem decyzja komisji nie rozstrzygała tej sprawy ostatecznie. Rzecz przyszła przed forum Rady miejskiej, która w skutek wniosków odraczających pp. Cyfrowicza i Muczkowskiego wstrzymała się z decyzją, aż do rozpatrzenia się w sytuacji przez zejście na grunt, co jmk d. 10. bm. ma nastąpić.

Niewątpliwie ani na chwilę, że Rada miejska zeszedłszy na grunt i rozpatrzywszy się w sytuacji, rozważyła ściśle wszystkie pro i contra, i oświadczyła się przeciw parcelacji, oraz w ogóle przeciw wyzbyciu się tego placu przez gminę. Nie idzie tu o to, czy na gruncie tej realności będzie kiedyś zbudowany teatr, jak chcą pp. Ancezy i Rzewuski w wydanej niedawno broszurze, czy ośiadał się tam muzeum przemysłowe lub inna jaka instytucja, lecz o to, że rozparcelowanie stanęłoby na przeszkodzie uporządkowaniu tej dzielnicy i niezbędnie potrzebnemu powiększeniu placu św. Ducha, a przyczyniłoby miastu nową ulicę niedogodną i niepotrzebną, podobną do owego historycznego „kajęta” przy kościele św. Jana, który tylu słusznych skarg i utyskiwań był powodem. Byłoby to zresztą przeciwnem ogólnej dążności wszystkich postępów urządzających się miast, skierowanej nie ku ściśnianiu ulic i placów i gęstemu zabudowywaniu, ale owszem ku rozszerzaniu i otwieraniu ze względów zdrowotnych obszerniejszych placów i przestrzeni. Na małym wątpliwie, że jedną z parcel, najkorzystniejszą, bo narożną, można by sprzedać za 20 złr. za sążeń, ale nie ma również pewności, czy na inne mniej korzystne parcele zająłby się zaraz chętni nabywcy. Tym sposobem miasto pozbyłoby się możliwości użycia placu w inny sposób, a nie otrzymałoby za to zaraz nawet tej stosunkowo niewielkiej sumy, jaką sprzedaż ma przynieść. Z drugiej strony nikt nie może przeczyć zapewne, że choćby nawet dzisiaj miasto nie przystąpiło do urzeczywistnienia żadnego z podawanych projektów użycia tej realności, nie trudno przewidzieć, że z biegiem czasu i to niezawodnie nie długo znajdzie się sposobność, a nawet konieczność użytkowania takiego placu, nie byłoby więc gospodarnością i dobrą rachubą sprzedawać plac dziś, choćby po 20 złr. sążeń, ażeby za kilka lub za parę lat imoże kupować i burzyć budynki dla uzyskania placu, któryby wówczas wypadł po 100, 200 albo 300 złr. za sążeń, jak tego mieliśmy przykłady, a najwęższy mamy obecnie, gdyż za realność zajmowaną przez jatki na placu Szczyński po 80 złr. za sążeń zażądano.

W końcu niech nam i to wolno będzie nadmienić, że za zatrzymaniem placu w posiadaniu gminy przemawiać mogą tylko i wyłącznie względy na dobro i interes miasta, gdyż tymczasem parcelacja i rozparcelacja acz także przez dających o dobro miasta projektowana, znaleźć może i musi zwolenników mających na myśl nie-tyle dobrane miastu, ale swoje własne, albo czyjeś prywatne. Zwierciliśmy już na to uwagę powyżej, kończymy na jej powtórzeniu, oraz na wyrażeniu ufo, że Rada miejska tym ostatnim względem najmniejszego nie da przystępu, lecz jedynie i wyłącznie pierwsze, to jest interes miasta będzie miała na oku, a tym sposobem rzecz w sposób najwłaściwszy rozstrzygnie.

Wiedeń 5. czerwca.

Wiadomości wasze w sprawie wice-prezdyntury c. k. sądu krajowego we Lwowie, polegały na dobrej informacji. Fortytowanie p. Lidla Karola,

ZIEMIE POLSKIE.

Nowoje Wremia wieszcząc kwestję o stanie robotników rosyjskich, za wzór stawia dążność polskiego społeczeństwa o los robotników polskich. „Do tej pory, powiada pismo wspomniane, na stosunki robotnicze zwracano u nas zbyt mało uwagi, nie zorganizowano dla robotników żadnej pomocy, nie było nawet mowy o stowarzyszeniach dla nich wspaniałej pomocy i tym podobnych zakładach istniejących na Zachodzie.” Pod tym względem nie można nie powinszować społeczeństwu królestwa Polskiego inicjatywę podjętą w tej sprawie, rozumie się na wytyczną korzyść

Kronika lwowska.

(Proscio wieszczono. Sposób uzyskania „koncesyj” tanim kosztem. Czas wobec kodeksu karnego. Socjalizm i akcja. Poeci Onufrego z Bajek.)

Więć to nie był mój domysł z mojej strony, kiedy przepowiadał swojego czasu, że zapas uczuć lojalnej kurtoazji w niektórych sferach podwawelskich jest niewyczerpanym, i że wystarczą państwa stumia wówczas proscio moje, uważając w niem zapewne targnięcie się na honor narodowości stanicykowskiej, która u nas używa szczególnej opieki prawa. Otóż, nim kasztany odokwitły i nim gospodarze rozpoczęli coroczne swoje narzekania na to, że hreczka chybiła (nawiasem mówiąc, nie pojmując, po co siac hreczkę, skoro nie było jeszcze wypadku, by zrodziła?) — jednym słowem, nim stoisce stanęło na wzrocinu letnim, stało się, jak przepowiadałem: „Stary Stańczyk trzech synów, tegich jak sam çcaet” (resztę trawstwy zostawia się kompetentniejszemu w tym kierunku Chochlikowi) chciał wyprawić na światą trzy strony. Nie dał on każdemu z nich osobnego zlecenia, jak Budrys, nie domagał się ani „nowogrodzkiej rubli”, ani „pruskiego bursztynu”, owszem, każdy synalek miał jedno i to samo przykazanie: ukłonić się pięknie, bo „jest to grzeszność towarzyska, do której się jest obowiązany” i wrócić potem „do budy” jak pokorny kondel, gdy szczeniakiem i kiwaniem ogona powiadał swego pana. Przeciwnie instrukcje wydały rezultat przeciwny: podczas gdy każdy z trzech Budrysów, zamiast spełnić specjalną swoją misję, przyszył oju w dom laszke-synowce, każdy z trzech Stańczyków sprawił się inaczej i przyszył co innego. Pierwszy wrócił przynajmniej z niczem, jeżeli wolno uważać

„za nie” wewnętrzne zadolenie ze spełnienia, w historycznej formie, historycznego czynu, do którego „jest się obowiązany”. Drugi przyjechał z wyrażonym śladem wycieczki obcas na czasach swojego fraka, a trzeci, w obec tego, namyślał się na serjo, czy warto w ogóle wyjeżdżać z domu? Ekonomia polityczna powiada, że jeżeli kto czuje konieczną potrzebę takiego wstrząśnienia, jakie wynika z zetknięcia się cudzego obcasu z podrażną częścią jego własnej osoby, to najtaniej może to usknieć w domu, najgorszy sobie ekspres, który go za 20 ctów wykopie tak doskonale, jak najpotężniejszy imperator — można nawet znaleźć amatora, który bezpłatnie podmie się tej czynności, a na wszelki wypadek, kosztą podróży do Berlina albo do Liwadij będą zaszczędzone, i fundusz ten da się później fruktifikować korzystnie przy zilonym stoliku. Dla tego też, trzeci Budrys-Stańczyk prawdopodobnie zaniecha podróży gromadnej, i tylko luźne jego egzemplarze płatać się będą. Unter den Linden, bez urzędowej kredytywy ze strony Casu. Nie mniej atoli faktem jest, że istniał i był objawionym zamiar tej trzeciej także ambasady, i że jak powiedziałem swojego czasu, tkwi w niektórych sferach uczucie tak nieskończone podzielne, jak miłość macierzyńska, o której śpiewa Wiktor Hugo:

O l'amour d'une mere, amour que nul n'oublie. Pain merveilleux, qu'un Dieu partage et multiplie, Table toujours servie au paternel foyer. Chacun en a sa part, et tous l'ont tout entier.”

Przepraszam, zapomniałem, że Wiktor Hugo podziela w Galicji wspólny los ze mną, tj. że jak my nie wolno prorokować, to jemu nie wolno śpiewać, zwłaszcza w tak blizkim sąsiedztwie drugiego piąta gmachu Banku hipotecznego. C. k. prokuratora racy stoli zważyć, iż wiersz powyżej przytoczony pochodzi jeszcze z czasów gdy Wiktor Hugo był legitymistą, również jak proscio moje,

którego trafność niniejszem konstatauję, pochodzi z okresu najwyzszej mojej lojalności. Było ono może poniekąd tendencyjnym, ale tendencja ta zasługiwała raczej na order, niżli na obiektywne nagana, coż bowiem da się pomyśleć bardziej zgodnego z ustawami nad to, że ktoś pragnie, aby wiernopoddańcze uczucia wszystkich Polaków koncentrowały się w Wiedniu, a nagania rozbrzyżwane, i tychże uczuć na brzegi Sprei i Newy? Gdybym ja był c. k. prokuratorem (choćbyż zaręcał, że ambicja moja nie sięga tak wysoko, i że w Banku hipotecznym nie radaby ona wyrazić pod nad m e z a n n i, gdzie mieszczą się bardzo apetytne ogniotrwałe kasy, podczas gdy na drugim piątrze obrzędliwie stęchłej bibuty nie ma nie negącego oko), otóż, gdybym ja był prokuratorem, skierowałbym raczej całą energię moją przeciw trójliczowemu patryjotyzmowi Casu, w najwyższym stopniu podejrzanemu, niebezpiecznemu, i rozkładczemu. Rozbierzmy np. ten jego najwzrost pomyśl, że Polacy z grzeszności, do której każdy jest obowiązany, powinni wziąć udział uroczysty w złotem weselu cesarza Wilhelma i cesarzowej Augusty. Zważywszy, że weselo to schodzi się co do daty z trzydziestą rocznicą wojny r. 1866. Rocznicą ta przypomina nam, Polakom galicyjskim, stytowanie pułku Krakusów hr. Starzeńskiego, który wprawdzie liczył tylko pięć plutonów i stanowiący za późno na placu boju, nie zdołał powstrzymać nawały pruskiej, ale był zawsze objawem stanowczo anti-pruskiego usposobienia. Cas zaś, nie pomny tego wszystkiego, nie widzi nic zdróznego, owszem, widzi „obowiązek grzeszności” zaś w tem, by Wielkopolskie złożyli czelobitność imperatorowi Wilhelmowi! Proszę pamiętać, że w Wielkopolsce, obok Libeltów i Niegolewskich, rodzą się także tacy panowie, jak ów hr. Radolinski, który sam prosił, ażeby dziedzielnicy jego Radolin przezchroczo na R a d e n s. Taki hr. von Radenz, rozstrany prusko-polskim

patryjotyzmem, ową iskrą, wziętą z czartowskięj czarnej Casu, stałby się żywą negacją, paralizującą, czyż nasz patryjotyzm austriacko-polski, i przy najbliższej sposobności przeciw pięciu plutonom spóźnionych Krakusów, postawiłby pięć plutonów spóźnionej jazdy wielkopolskiej! Po samo wyniknęły mogło i z moskiewsko-polskiego patryjotyzmu, propagowanego w Casie, i każdy auditor powie z zamkniętymi oczami, iż jest w tem „ein Verbrechen gegen die Kriegsmacht des Staates,” i że Cas powinien być nie tylko skoniśkowanym, ale „o c a r s k u u t a s k a w i o n y m,” jak owi przestępcy kijowscy! Kto wie, czyli w interesie rozwoju praktyki sądowej, nie byłoby pożądanem takie ćwiczenie się w utaskawianiu, zwłaszcza gdy nie mamy najmniejszej nadziei, byśmy mogli strzelać i wieszad socjalistów, skoro magistrat każę od nich płacić akcyzę przewyższającą o tyle wartość całej ich doktryny, bo po 25 ct. od sztuki.

Bądź tu przyjacielem praw ludu; miej myśli światoburcze i światowaburcze; miej przekonanie, że chcesz czegoś, a nie wiesz tylko, czego; walc bez pracy przeciw kapitałowi; strasz potentatów i doprowadzaj policję wszystkich państw do rozpacz — jednym słowem, bądź socjalistą! Objedziesz świat dokola, wysiedzisz się we wszystkich koczach, wejdiesz w stosunki z wszystkimi nihilistkami, piękniemi i brzydkimi, starem i młodem, a gdy pełen chwały i guzów staniesz na rogacie lwowskiej, zalicząc cię do „innego drobnego pactwa” i każę zapłacić 25 centów akcyzy i Ciekawa rzecz, ileby zażądała straż dochodów niestałych, gdyby kto deklarował, że ma w kufku „Stancyzka”?

Pospieszam stwierdzić, że magistrat ani trochę nie winien uczeszanemu lapsusowi akcyzemu, o którym mowa, a który swoją drogą jest faktem zupełnie autentycznym. Na magistrat uderzać nie pozwolę sobie, ma on „za swoje” i bez tego. Interpelacje sypią się na niego, jak grad, i chociaż

związi się, jak może, niepodobna, ażeby wszystkim dogodził. Co się mnie tyczy, to byle mi biuro egzekucyjne nie zafantazowało jednego kałamara i paczki piór, za drogie pieniądze i z ofiarą bezsensownych nocnych zakupioną u Jaskólskiego — pod pozorem, iż nie zapłaciłem podatku od niezapłaconego czynszu, — nie mam najmniejszej pretensji do magistratu. Górszej powodził mi się z panem „Onufrym z Bajek”, który świeżo wydał zbiór swoich poezyj (dwa tomy w jednym, do nabycia w drukarni Budweisers). W pierwszym tomie miawnotwie pełno jest wycieczek przeciw magistratowi, które ze stanowiska żądających nieco „Bajek” są może usprawiedliwione, ale po co chodzić na „Bajki”, skoro będziemy ich mieć tyle w mowach przedwyborczych? Nie jest to zresztą ten autentyczny „Onufry” ze Szczenka, owszem, na największą jego pochwałę przycyćcie należy, iż większą część swoich utworów drukował w krakowskim Diablu, i że nie jest bynajmniej przedmiejską edycją p. Kalasantego, herbu Dobrynos. Kogo nie razi nakładany tu i owdzie nieco jaskrawo lingwistyczny koloryt lwowski, ten w niejednym utworze „Onufrego z Bajek” znajdzie trafną i ostrą satyrę. Niektóre wiersze są wprost doskonałe, jak n. p. „Legenda” o pewnym hrabiu, który powitał przez kmiotka zwykłym „pochwalony”, zawołał na lokaja: „Walenty, powiedz mu: na wieki!” W drugim tomie są przekłady z Hejnego, w znacznej części bardzo udane, i cała książka zasługuje na polecenie jak najlepsze, mimo „kumiracy magistratu”, o której wspominałem. Nie wiem, czy każdy zgodzi się z mojem zapatrywaniem, ale wolę na każdy sposób „Poezje p. Onufrego z Bajek”, niżli cztery tuziny broszur przedwyborczych, nazdanych najpiękniejszymi programami. Nie dziwnego — wszak „am popelniam już dwie czy trzy broszury w mojem życiu!”

Jan Lam.

swych własnych robotników. Przed rokiem już za pozwoleniem zwierzchności utworzył się w Warszawie komitet obywatelski w celu ułożenia projektu dla instytucji mających na celu polepszenie stanu rzemieślników i robotników polskich.

O projektach dążących do podniesienia bytu materialnego i umoralnienia robotników naszych, o których *Nowoje Wremia* wspomina, stawali się od dawna. Lecz wiadomo jaką podaje, jakoby projekt kas oszczędności i kasy emerytalnej zostały już ułożone, przyjęte i pod zatwierdzeniem władz carskich oddane, zdaje się nam być przedwczesną z powodu, że nie czytaliśmy nie o tem w gazetach warszawskich, a przeciwnie nie zapomniały o tak ważnej sprawie.

Tenże sam wspomniany dziennik petersburski donosi, że bank polski w Warszawie wnioskował do petersburskiego ministerstwa finansów o jak najprędze otwarcie w Siedlecach, w Podlaskiem, filji tegoż banku. — Jest nadzieja, że propozycja zostanie przychylnie załatwiona.

Kotzebue wydał temi dniami rozkaz, ażeby każdy cudzoziemiec przybywający do Warszawy, wysiadłszy z wagonu, natychmiast stawił się w policji dla usprawiedliwienia prawdziwości paszportu i tożsamości osoby.

Sprawy zagraniczne.

Prognozyki bałkańskie.

Wielce uroczyste firmy sułtańskie, rozporządzające, ażeby był na Bałkanach porządek, spokój i jak najciszej zachowanie organicznych ustaw, a z drugiej strony ciągle się zwiększająca liczba faktów nieporządku, niepokój i nieposłuszeństwa oym organicznym ustawom, zwracają dziś powszechną uwagę, szczególnie na Zachodzie. Sądząc z tego co wiadomo donoszą, stan taki ma zagrażać nawet „starcie niemiuniknem i bliskiem.” Już bowiem fakta zaszły w ostatnich dniach niewielu dają obfity materiał po temu. Wiadomo, jakie okoliczności zrodziły kwestję fezu. Aleko pasza zastępuje fez kółkami. Porta z tego powodu objawia głośno ogromną irytację.

Generalny gubernator przybywa jednak do Filipopolu, ale wraz powstaje nowe nieporozumienie, tym razem podwójne: rząd otomański uważa zachowanie się Aleko paszy jako szereg buntów, gdyż chorągiew turecka nie została zatknięta podczas czytania firmanu inwestytury gubernatora, a powtórnie Grecy, którzy w wielkiej liczbie to prowincję zamieszkuje, zaczęli się uskarżać, że proklamacja Aleko paszy była tylko w języku bułgarskim. Ten zaczątek zatargu z Grecami rychło wszakże zniknął. Ale na tem jednak bynajmniej nie koniec. Aleko pasza przedłożył W. Porcie do zatwierdzenia nominację generalnych dyrektorów różnych gałęzi administracji. Sułtan odrzucił ich wybór zrobiony przez gubernatora, a to z powodu, że wybór ten padł wyłącznie na Bułgarów, co według Porcy sprzeciwia się statutowi organicznemu. Nakoniec, zdaje się, że komisja europejska rozstrząsa naturę i rozciągłość swych atrybucyj w stosunku do gubernatora, i że większością głosów zakonkludowała, iż ma prawo narzucać temuż obowiązek, ażeby się stosował do jej rad. Przy tej dyskusji i w zapadłych z niej konkluzjach, komisarze angielscy, austriaccy i tureccy znaleźli się podobno w mniejszości, a depesze stambulskie, które o tem mówią, dodają zarazem, że różnica ta w opinii komisarzy jest poczytywaną jako ostateczny rozdzój w tonie europejskiej komisji.

W tych różnych faktach, podkładają *Debaty* jest szereg przyczyn konfliktu. Jedne z nich są bardzo poważne, inne zaś bliże, ale mogą się wszakże stać również poważnymi. Ale biorąc je w ogóle, nie należy jednak sobie przesadzać ich doniosłości, a to już dlatego, że np. przed sześciu miesiącami stan rzeczy na Bałkanach był nierównie więcej groźny, tak, że umyśli nawet najmniej pesymistyczne, z obawą myślały o dniu, w którym miała nastąpić ewakuacja. Oż na zażegnaniu burzy wystarczyło trochę dobrej woli ze strony Anglii — a według *Debata* — i Rosji. Ztąd konkluduje ten dziennik, że i z obecnego stanu ta droga wybrnąć można, szczególnie przy pomocy akcji czasu. Czy tak jednak się stanie, bardzo wątpić wolno, tem bardziej, że nawet według samych *Debata* do dzisiejszych przyczyn rozdzwoju przyjdą jeszcze różne inne.

Przyczynek do historii bieżącej.

Czerwcowy zeszyt przeglądu londyńskiego *Macmillan's Magazine* zawiera artykuł pióra p. T. Wemyss Reyd, w którym tenże krusząc kopie w obronie lorda Derby i jego zagraniczne polityki w latach 1876/78, uchyla zasłonę co do wypadków poprzedzających wojnę rosyjsko-turecką, a które to wiadomości jak autor nam zaręcza, z najpewniejszego zarchiwizowanego źródła. Podnosi on mianowicie, jakoby niepopularność lorda Derby do dwóch odnosi się przyczyna: po pierwsze do niemożności porozumienia się w roku 1876 z innymi mocarstwami, a w szczególności z Rosją, jak się to już z odrzucenia prezeń berlińskiego memorandum pokazuje, a po drugie, iż odmówił poparcia czemuś szeregowi kroków zaproponowanych przez lorda Beaconsfield, poczynawszy od powołania rezerwy, a kończąc się na berlińskim traktacie i konwencji z Turcją. Partja liberalna wina lorda Derby głównie za odrzucenie berlińskiego memorandum. Ale uczynił on to dla tego, ponieważ powszechnie podejrzewano i obawiano się, iż niektóre mocarstwa kontynentalne, szczególnie zaś Rosja, Austria i Niemcy, potajemnie z sobą układ, dążący do fundamentalnych zmian co do dalszego przeznaczenia europejskich prowincji Turcji. Podobny układ potajemny miał rzeczywicie istnieć i wedle twierdzeń autora, przyszedł do skutku jeszcze w roku 1873. Osmnastego czerwca 1878 roku oświadczył Derby w izbie lordów, iż „odstąpienie Bośni i Hercegowiny monarchji austriackiej” odnieść należy do owego pierwotnego układu między trzema cesarzami, układu, który przed reprezentantem Anglii w jak najciszej przymano tajemnicy. Odstąpienie Bessrabji na

rzecz Rosji i zabranie przez nią Batumu, również układem tym zawarowane być miały. Niemcy zaś w innej odszkodować miano strome.

Główną zaletą zarysu traktatu berlińskiego z roku 1878 były już na kilka lat przed wybuchem wojny rosyjsko-tureckiej pomiędzy trzema cesarzami zdecydowane. W przekonaniu więc, że wojna była rzeczą niepożądaną i że memorandum berlińskie nie już tutaj zmienić było wstanie, odmówił lord Derby podpisu swego na rzeczonym dokumencie. Zupewne usprawiedliwienie polityki lorda Derby w roku 1878 będzie dopiero wtenczas możliwym, gdy uchyloną zostanie zasłona okrywająca dotąd pewne intrzygi i układy, o których dziś rozpowiadać nie jest jeszcze na czasie. Lord Derby może atoli cierpliwie oczekiwać chwili, w której nastąpi zupełna jego rehabilitacja; tymczasem należy mu się wdzięczność przynajmniej za to, iż dowiedzieliśmy się od niego o właściwych celach s. p. związku trójcarskiego. Szkoda tylko wielka, że o tem, w jaki sposób Niemcy odszkodowanemu być miały, ściśle dotąd zachowano milczenie.

Rosja.

Handlowe i ludne miasto Rybińsk nad Wołgą było trzykrotnie podpalane przez dwa dni z rzędu w tygodniu ubiegłym. Starano się też spalić składy drzewa i magazyny różne na sąsiednich stacjach drogi żelaznej, lecz jak w pierwszych tak w drugich wypadkach, ogień zdołano zgasić w porę.

Rewizje i aresztowania: W Kijowie w dniu 24. zm. skutkiem denuncjacji pewnej właścicielki domu schwytano i aresztowano w nocy trzech podejrzanych o knowania rewolucyjne. Zabrano u nich jakieś dokumenta, rewolwery, znaczną ilość nabojoj i cztery sztylety.

Tamże w dniu 26. zm. w domu Nowowa przy Rycerskiej ulicy aresztowano dwóch młodych ludzi; przy rewizji odbytej u nich znaleziono jakieś pisma i druki rewolucyjne.

Generał Stołypin, jak donosi *Nowoje Wremia*, nakazał śledzić agentów nihilistycznych, którzy według wieści mają propagować swe teorie między wojskami rosyjskimi w Rumelji — jednocześnie zaś wezwał bank otomański, ażeby mu dostawił wykaz poddanych rosyjskich, którzy za pośrednictwem banku otrzymali przesyłki pieniężne. Bank zostawił wezwanie to bez odpowiedzi.

Dnia wczorajszego w piątek 6. bm. rozpoczął się w Petersburgu proces Solowiewa. Ogłoszenia rządowe zapowiadają rozprawę przy drzwiach otwartych, ale wiemy już co to ma znaczyć. Wpuszczają za bileta mi kilkadziesiąt osób wysoko urzędowych, i ani jedno słowo, ani jeden zarzut uczyniony rządowi przez pod sądowego, nie przebieje się do publiczności.

Noce obławy paszportowe wciąż jeszcze trwają po wszystkich miastach, szczególnie większych. Nikt spać nie może; policja bowiem zjeżdża się do domu około pierwszej i drugiej po północy, obstawia dom łancuchem straży żołnierskiej tak, ażeby nikt wymknąć się nie zdołał, i poczyna na rewizję. Kto zbudzony z pod poduszki paszportu nie wyciągnie tego zaraz do więzienia.

W Odesie łodzielem wypadł mnóstwo bezpaszportowych, a według wykazu ilość wydanych paszportów przez pierwsze trzy tygodnie po ogłoszeniu stanu obłączenia, przez miejscowe władze odeskie, okazuje, że w Odesie przynajmniej połowa całej ludności przebywała bez legalnego carskiego pozwolenia na to.

Obławy policyjne szczególnie są skierowane na tak zwane „noczelnicy” — t. j. domy noclegowe, w których zwykle szuka schronienia najuboższa część ludności miejskiej. Tak w Moskwie naprzykład, jak donoszą *Ruskiya Izwiestija* policja odbyła niedawno podobną obławę na dom noclegowy niejakiego Wasiljewa. Wnet popłoch ogromny; zaczęto uciekać. Ale gdzie — gdy cały dom żołnierzem obstawiony? Więce na strych, więce na dach, tak dobrze kobiety jak i mężczyźni, nie dbając o odzież. Dużo z dachu powskakiwało na inne dachy innych kamienic, by zstąpić po rymach spuścić się na ulicę, ale rzadko się udało. Najczęściej spotykano się z nadstawionym ostrzem bagneta i trzeba kapitalować — doś, że koniec końców, dowodzący obławą oficer żandarmerji wrócił nad ranem z niemałą zdobyczą. Przeszło trzydziestu jeńców do więzienia w tryumfie wprowadził i za kraty zamknął. Rząd zwrócił na podobne domy noclegowe dla tego szczególniejszą pieczołowitość swoją, że w nich zwykle w celach propagandy pomiędzy czernią, przebywali chętnie ajenci rewolucjonistów.

O powieszonym hrabiu Koskili, napróżno wyglądaliśmy dalszych szczegółów w prasie petersburskiej. Z tego powodu skłonni jesteśmy przypuszczenie nasze, że hrabia zginął ze względu politycznych, zamienion w pewność, co zresztą potwierdza i ta okoliczność, że przy trupie znaleziono zegarek i sakiewkę nieknieję. Pisma zagraniczne wręcz twierdzą, że hrabia zginął z rozkazu komitetu rewolucyjnego.

KRONIKA.

Łódź dnia 7. czerwca.

Mianowanie. Krajowa dyrekcja skarbu mianowała podporucznika 9go pułku artylerji polowej Marjana Szymonowicza adiunktem podatkowym w XI klasie rangi.

Walne zgromadzenie Towarzystwa lekarzy galie. odbędzie się d. 11. bm. o godz. 11 przed poł. w sal ratuszowej.

W katedrze ormiańskiej jutro o 10 1/2 godzinie wykonane będzie gradualne „Pod twoją obronę” na dwa głosy (sopran i alt), ofertorium na solo skrzypce i sopran z towarzyszeniem orkiestry p. J. Causkiego.

Pani Henryka Łódzowska, artystka sceny naszej, wyjeżdża na kilka miesięcy do swej siołki p. Modrzejewskiej, do Ameryki, dokąd ją stęskniona za rodziną „Stella” gorąco zaprasza.

Józef Ordega. Pod tym tytułem wydał w Poznaniu p. Alfred Szepeński monografię, w której gorącym wyrazem kreśli żywot niedziaławanej pamięci demokracji polskiej. Rezerwę są słowa p. Mieczysława Pawlikowskiego co jakimiś porokli świeży grób Ordegi: „Dziwił 40 lat taletwa i tęsknoty, pragnął aby mógł spocząć w swojej ziemi. Lekka mu ona będzie, bo był jej wiernym synem, grudki spadającej ziemi była mu poślankiem matki. Pół wieku temu, jak rza it się w bój, oddając w ofierze i śnaczy mając akę. Ziuby krząy wirtuili militarni i cięższą w sercu ranę. Na talastrwie był wlecioną myślą i miłością prawdy.” Słowa te szoszytalet stressają 77-letni żywot Ordegi.

Stowarzyszenie pocztmistrzów, ekspedjentów i ekspedytorów Galleji, Bukowiny i W. Ks. Krakowskiego odbyło 24. maja doroczną zwyczajną walne zgromadzenie w sal radnej magistratu lwowskiego.

Ze sprawozdania prezesa i wydziału a calorocnie czynności okazuje się, iż Towarzystwo to ma wszelkie warunki bytu, bo prócz tego, iż moralnie wspiera swych członków, udziela także pożyczek dość znacznych, w tym roku bowiem między 47 członków wypożyczono 8630 guld. na spłaty ratalne, pożyczki w tym roku udzielone tem większą mają doniosłość dla członków, iż rząd udzielenie swywkich salonek zaoszczędził. Prócz tego Towarzystwo posiada kapitał szarodowy 400 guld. na założony się mający stypendjum dla sieroty po pocztmistrze, ekspedjencie lub ekspedytorze, fundusz ten z dobrowoli przysługujących członków, tak długo uspełniać się będzie, póki nie osiągnie takiej wysokości, iżby z odsetek rocznie zasilek w kwocie 100 gld. wypłaconym być mógł.

Utworzenie funduszu pensyjnego dla wdów w sierot jest już prawie na ukonczeniu, i spodziewać się należy, iż z końcem bieżącego roku przyjdzie do skutku.

Na wniosek wydziału uchwała walne zgromadzenie udzielenie pożyczek jednostce jako maksimum 300 gld., i aby kredyt czynił tańszym, sności dotychczasowy sposób udzielania na akt notarialny zaprowadzając natomiast sposób udzielania pożyczek na sprykt dłużny z poręczycielem, którego podpisy przez notariusza lub sąd legalizowane być mają, pozem przystąpiono do wyboru prezesa i wydziału. — Presesem wybrany p. Isydr Kowalewski pocztmistrz z Rohatyna, jako wydziałowi: pocztmistrza Albin Arciszewski z Horodenki, Feliks Plawicki z Czoarsztyna, Alfred Steinsberg z Brodów, Alojzy Metzgar z Boleschowa, Józef Gawel z Łacutca, Seweryn Brysiewicz z Turki; jako następcy wydziału wybrani pocztmistrza: Prayborowicz z Gródka, Sirkowski z Zabłocia, Litwinowicz z Bóbrki i Mayer z Niska, na csem posiedzenie sakoczone.

Z kroniki policyjnej. Onegdaj aresztowano tu Romana H., byłego skwantora podatkowego w Tarnopolu, ściganego listem gończym za sprzeniewierzenie sebranych podatków rządowych. — Tegoż dnia aresztowano Franciszka Geronowicz, wyrobienic z Kullkowa, która saszawła w szynku na 28 ct. obrus z otwars skradziony, jak następuje sprawdono, s cerkwi św. Mikolaja przy ulicy Żółkiewskiej; przed aresztowaniem swoim kryła słodziejka w szynku swe sawniactwo, w którym znalaziono stule fioletową i dwa kościelne obrusy; stule poznał sakrytan z katedry jako tę samą, którą 24. kwietnia tam skradziono. Nie wiadomo jeszcze z których kościołów pochodzi dwa odebrane obrusy. — We środę skradli rasmieszki na korytarzu gmachu Skarbokowskiego baronowej Marji H. s kieszki kosztowny pulawer s 5 guld. i chuska batystowa, którą jeden ze słodzi zgnił na chodach uciekając; policja wysiedziła dwóch chłopców, jako sprawców tej kradzieży, jednego z nich Józefa Najdę aresztowano onegdaj.

Teatr. Dziś w sobotę po cenach szoszonych „Rewistor z Petersburga,” komedia w 5 aktach Gogola, przekład z rosyjskiego J. C.

Kołołmja 6. czerwca. Teatr lwowski daje w poniedziałek 9. b. m. w lokalnościach kasyna reżysury drugie przedstawienie. Grane będą trzy komedje: „Brzo niewieście,” „Świeciska szagała” i „Kawaler marcowy.”

Zabawa na Bielanych pod Warszawą była w dniu 2. b. m., jak pisze *Gazeta warszawska*, nadawycją ożywną, do czego zapewne przyczynił się z rana lekki deszczyk osadzający kurzawę a następnie piękna pogoda przez całe popołudnie. Oblęcją, se parostatkami, wosami, konno i pieszo stawiło się na Bielany około 25 000 osób, oseto już dawno nie widziiano. Co ciekawssa, nie brakło tam przedstawicieli klas dystyngowanych, które w ostatnich latach coraz bardziej usuwały się od światła policyjny wyprawy nad uroczę polskie Własy. Warto doprawdy wskrzesić w tym względzie stary szezaj ogólnych wypraw na Bielany, ażeby Warszawa mogła mieć choć jedną do roku zabawę prawdziwie narodową. Krakowianie w tymże dniu również licznie sziwili swe Bielany.

Strasny pożar zniszczył dawne miasteczko, obecnie osadę Mstów w powiecie Czeszotowskiem. Ze 120 domów miasteczka osalało salewde 20; zniszczono także 3 opalone trupy. Na tem wszakże nie koniec kłeski. Ogień przetrzasł się na pobliskie wioski Wancersów i Cegielnę; w pierwszej zgorzało 10, w drugiej 5 domów. Całe ruchome mienie pogorzelo-sto stało się pastwą płomieni.

Rybołostwo na morzu Kaspijskiem dało w r. szesł. w 6 punktach 6 900 000 leszowców, 2 720 000 sandaczów, milion karpów, milion szczupaków, 8 1/2 milionów śledzi, 100 000 aletera (najcenniejszy rodzaj jesiotra), 1500 gwiażdżców (także rodzaj jesiotra), 1000 jesiotrów. W tym roku zaś, jak donoszą s Astrachanem, połów śledzi wynosił 130 milionów sztuk.

Kijewlanin. Z Kijowa pisał do *Mohwy*, że w tych dniach podniesiona była kwestja, czy nadal należy dawać subsydjum rządowe *Kijewlaninowi*. — Kwestja ta została ostatecznie rozstrzygnięta na korzyść tegoż dziennika, który będzie pobierał rocznie po 6000 rubli. *Kijewlanin* słynie se swej nienawiści do polskiego żywiołu.

Nihilizm w Ameryce. Konsul rosyjski w Nowym Jorku, Karcewicz, otrzymał z komitetu wykonawczego pierwsze ostrzeżenie. Na esele dokumentu znajdują się litery: C. O. R. B. (Comité centrale de la Revolution Russe) i motto: „A nos amis, salut! A nos ennemis, le défilé!” Konsul nastroszył się bardzo.

Zamach na carewicza. Z Petersburga piszą do *Kreuz Zty* pod datą 31. maja, że 29. maja uład się carewicz se swą żoną i odpowiednim orszakiem s Peterhofa, gdzie mieliska letnią porą, do Oranienbaumu na herbatę. Na godzinie przed ich powrotem jechał tą samą drogą oficer s gwardyjskich ulanów i spozstrzegł na niej urzędową barykadę a w pobliżu także wielu ludzi podejrzanej postaci. Ponieważ oficer ten wiedział, że carewicz wrócić tą drogą będzie przejeżdżać, więc csem przed jej rozpoczęciem do Peterhofa, dał znać o tem policji, a s jej pomocą barykada została sunięta i droga otworszczona. Przyszem aresztowano dwóch ludzi, którzy nie mogli się wytłumaczyć, dla czego w nocy w pobliżu tego miejsca się znajdowali; oświadczyli oni, że należą do szuby pewnego księcia. Śledstwo ścisłe w tej sprawie prowadzi się.

Alkohol w Ameryce. Według sprawozdania sekretarza spraw wewnętrznych w Waszyngtonie, wypito w 10 latach od 1860—1870 w Stanach Zjednoczonych Ameryki aż 1 miliard dolarów spirytnus; 300 000 ludzi utraciło w skutek tego apydzia swe życie pośrednio lub bezpośrednio, 100 000 dzieci przytędo do ochronek, przynajmniej 150 000

ludzi wpakował alkohol do więzienia lub do ochronek, 2000 samobójstw należy przypisać działaniu alkoholu, tudzież straty w skutek uszkodzenia (ogień, szwalone) są 10 milionów dolarów, 20 000 wdów i 100 000 sierot straciło w skutek tego swych żywicieli. Okropne cyfry!

Szczególniejszy pijak. W szynkach rosyjskiego miasta Samary widziiano w ostatnim czasie wieloimami dość często człowieka, który w pięciu wódki prawdziwie działał cudo, i wszelkie sakłady jakie s innymi co do pijaloty stawiał, sawse wygrywał. I tak niedawno temu znalazł kilku wesolych kompanów, którzy mu zaproponowali, aby w jednym ciągu wypić pół wiadra wódki; jeśli tego dokaże nie upiweży się, to 25 rubli od nich otrzyma, w przeciwnym zaś razie będzie musiał tę kwotę im zapłacić. Pijak zgodził się na to. Najpierw przyłoniło ćwierć wiadra wódki i pijak wlewał w swe gardło wódkę z wielkimi skłanieniami, bez polykania jej nawet. Towarzystwo jego był pewni, że pijak już po pierwszem ćwierć wiadra będzie całkiem pijany, ale takowy wypróbowany, szaładł drugiego ćwierć wiadra, nie pokazując nawet po sobie, aby cośkolwiek był pij. Wtenas kolejowicie obawiając się, iż sakład przeogry, zaczęli uciekać se do rozmaitych wybiegów. Zakładających się oteozło naturalnie koło wódów, z których wielu stanęło po stronie pijaka, tak, że się stał wyjątkowo porządna bitka. Lecz według przysłowia: „kto się cudi, ten się lubi”, zgodono się znów, że koleśkowie usnąją, i sakład przesgrali, ale pijak musi objaśnić jakim sposobem jest w stanie tak wielką ilość wódki wypić. Lecz na to pijak się nie zgodził i wolał karzame opuścić. To jednak wywołało podejrzenie u reszty, która się też za nim rzuciła i dopadłszy na ulicy porządnie sbita a potem do pobliskiego szynku siewleka, aby go srewidować. Pierwsze co im wypadło w oczy, a czego pierwse nie sawszali, było, iż cała ośdzieł pijaka była nawakróś mokra, samego ogromnie osud było wódką, i że gdzie stanął, tam całe kałuzie wódki się formowały. Rewidowano go więc dalej i gdy mu sdujęto se szynki gruba chustka, która także była całkiem mokra, spozstrzeżono szczególną rzecz, mianowicie, że s szynki pijaka wisiła mała srebrna rurka. Wasycy przytomni nie mogli przyjsć do siebie s sadszawieniami. W końcu, gdy weale wporą kwotę dla pijaka sżosono, dał się tenże namówić, iż cała prawdę opowiedział: Rodem Czech, a tem samem muzyk, przybył wraz z wdrująca banda „artystów” do Londynu, gdzie mu w skutek choroby srebrną rurkę w szyję wstawił musiano. Przewoźca trupy chcąc tę okoliczność zanytkować, umiescił go w snajdującym się w Londynie sakładzie dla robienia sztucznych monstrualności, kaletek itp., gdzie mu umieszczono rurkę w pewny sapatrzony mechanizm i wychodząca na swnątrz. Mechanizm sasz był urządony w ten sposób, że napeje itp. tylko wtenas przez gardło się dostawały, jeśli rurka na swnątrz prowadząca samknieła była, w przeciwnym razie sasz wyszedł plyn scelekąt tę rurką. Od tego czasu ostowiek ten dawał przedstawienia szlachetnej sztuki pijanstwa, sarsabiając przytem daleko więcej, aniżeli swem dawniejszem rzemiosłem muzykanckiem.

Ochrona wiszeł. Aby właśnie ochronek od wróbił, należy tylko kilka raków powiesić na gałęziach drzew. Odór, jaki wydają raki gnijące, jest tak okropny, że przed nim uciekają wszystkie ptaki. I szpach csonku odstrassa wróble.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z 5. czerwca.)

(Dokończenie.)

Po tej powodzi interpelacyjnej przystąpiono do porządku dziennego. Rada na wniosek sekcji nadaje obywatelstwo pp. Ferdynandowi Grossowi i Stanisławowi Platowskiemu.

Do brukowania kostkami kamiennymi rynku zamierza urząd budowniczy, na co zgodziła się sekcja, uszwadkując miasto plasku drobnego szwiru rzeczowego. W do sstrutowania nile drobnego szwiru rzeczowego. W tym celu udawała się do kolei arc. Albrechta i kolei lwowsko-czerwiowieckiej, czy nie szechaliby sasz się dostawa. Obie jednak koleje odpowiedziały odmownie. Znalazł się tylko jeden oferent, mianowicie Towarzystwo przemysłowe, które podejmuje się dostarczyć 1 metr kub. drobnego szwiru (największy 5 mm.) po 6 str. 20 ct., zaś metr kub. szwiru po 6 str. 15 ct. Sekcja (sprawozd. p. Gostkowski) wnosi przyjsć te oferty.

Przeciw temu wnioskowi i w ogóle przeciw uszyciu szwiru pod bruk, występuje w długim wywodzie p. Wiedna, dowodząc, że daleko lepiej a przedewszystko tańsz można brukować na plasku. Mowca widział „s granicami,” gdzie mają szwirak na miejscu, a jednak układają na plasku. Straszna rzecz, wola p. radny, aby na to co można zrobić s 1 str. wydawał sześć razy tyle. — Tak samo sapatruje się na sprawę szwiru. — Mamy kamień raptolny po 3 str. za metr, na co nam szwiru po 6-15. Mowca przynosił próbkę bardzo dobrego szwiru, lecz sekcja nie chciała usnać dobroci takiego. — Dr. Ciesielski szwaca uwagę, a raczej sapatruje urząd budowniczy czy wiadomem mu jest, że na amensarzu lyczakowskim sasz się doskonalą szwirak, którego używa w botanicznym ogrodzie! — P. Dobrzański polemizuje s p. Wiedniem. Zwraca uwagę przedewszystkiem na trwałe i wyborne brukowanie na szwiru. We Wiedniu klada bruki na cementie (głoz) na czekoladzie! aby usnać kurs wydobywający się s pomiędzy kostek. Dyrektor urzędu bud. p. Hochberger oświadczył, że szwirak wspomniany przez dr. Ciesielskiego jest właściwie grubym piaskiem, sresztą bardzo mało gum tam jest. — Po umiejjetnym wywodzie p. Wierzbickiego o różnych rodzajach kamieni, plasku i szwiru i po ostatnim słowie sprawozdawcy, który oświadczył, że próbkę szwiru przysyłającego przez p. Wiednia włożył do wody i takowy zamienił się w „melans” — rada przyjsuje większość wniosek sekcji.

Towarzystwo tryesteńskie „Tramway” w myśl kontraktu przedkłada radzie cenik swój do szwierdzenia, jakoteż podzielił linji na sekcje. Towarzystwo projektuje podzielić na 5 sekcji, a mianowicie: I. s. od dworca Karola-Ludwika do kasarni Ferdynanda. II. s. od k. Ferd. do placu Gułchowskiego. III. s. od pl. Gułch. do oo. Bernardynów. IV. s. od placu Gułch. do oo. Bawilianów. V. s. od oo. B. do rogatki Żółkiewskiej. Według przedłożonego cennika kosztowałyaby jaszda za jedną sekcję 6 ct. w I. kl., a 4 ct. w II. kl., s 2 sek. 9 — 6, s 3 sek. 12 — 9, s 4 kl. 15 — 12 ct. Prócz tego żąda towarzystwo, aby w dniu sziwiteczne ceny były wyższe. Sekcja (spr. p. Wierzbicki) zgodnie z magistratem wnosi odrzucić przedłożony cennik, podział sasz sekcji smentać, a to w następujący sposób: I. s. od dworca Karola-Ludwika do placu Gułchowskiego. II. s. od pl. Guł. do Podzamcza. IV. s. od Podzamcza do rogatki Żółkiewskiej. Rada przyjsuje te wnioski bez dyskusji. — Tak samo przyszwala na

przykrycie Peltwy przy ulicy Akademickiej na przestrzeni 20 metrów kamieniem, które kosztować ma 8.400 złr.

Sprawa szwrotu kosztów za wywóz śmiecia s domów (spr. p. Dobrzański) wywołała długą i drażliwą dyskusję, która jednak nie doprowadziła do żadnego rezultatu, gdyż przy głównym tendencyjnie sdekompletowaniu radę. Przeciw wnioskowi sekcji występowali pp. Szewalski i Dąbrowski, krytykując całe postępowanie przy wywośniu, jakoteż narzekając na brak kontroli, który jest przysowną niesuborą repartycji. Argumenta sprawozdawcy użądają objaz przedwiojny jako zupełnie fałszywe i żądają, aby na podstawie ugody jaką p. Borkowski, poprzedni przedsiębiorca, s właścicielami domów porobił, sściągac należytość za wywóz. Sprawozdawca, jako też i p. prezydent, na którego się p. Dobrzański powołał, wykaszali, że na tej podstawie egzekucja nalezytości byłaby niemożliwa, Argumenta te jednak nie potrafiły smentić sapatrujących oponentów.

Sprostowanie.

W sprawozdaniu s posiedzenia rady miejskiej z d. 5. czerwca b. r. podano, jakoby prezydent miasta w odpowiedzi na interpelację dra. Cawiewicza nadmienil, że od marca umarły we Lwowie na durycę tylko 3 osoby. Zaszła tu omyłka w sprawozdaniu. Prezydent bowiem przytoczył, że w ubiegłym tygodniu umarła na durycę tylko jedna osoba, w tygodniach zaś poprzednich umierało na tydzień także po jednej lub dwie, sasz najwięcej 3 osoby.

Z Izby sądowej.

(Proces Towarzystwa kredytowego miej-skiego.)
(Oiąg dalszy.)

Dokończenie badania oskarżonego Piniego. Sędzia Jamiński wyswa oskarżonego, aby się oświadczył co do sarzutu uczynionego mu przez oskarżenie o poprzednie nierzetelne zachowywanie się i o brak sdośności.

Oskarżony sasz, że należało go sżosnić od wyjądenia jego przestępści. Nie potrzebuje się rumienić na nią; astandary pod którymi sżyczy społeczeństwu, nie potrzebuje być tutaj wymienione. Na przeszłość swą powoływać się nie będzie, aby wypłynąć na sąd o ostatnich swych czynnościach; chce aby go s nich tylko sżoszone.

Dyrektorem być nie chciał, obowiązki które przyjął, wypełnił rzetelnie i do wypelnienia ich był uszodolniony.

Prokurator. Mówiłeś pan, że należy robić różnicę między bilansem normalnym, a sporządzonym w celu likwidacji, i że przedłożyście bilans normalny, Zkądże mieliście pewność, że walne zgromadzenie nie uchwali likwidacji?

Osk. Ja na to nie mogę dać odpowiedzi, za bilans odpowiada Ławrowski. O sposobie bilansowania decyduje Rada sżawiodowca a nie dyrekcja. Zresztą na walne zgromadzenie musi się przychodzić s csem gotowem.

Prokurator (po niemleku se względu na oskarżonych konsortów). Zeszaleś pan, że dowiedziawszy się w Wiedniu o tem i o wem, przedłożył pan wszystko konsortom, nie używając grózb, a oni usnając sżosność po pańkiej stronie, saszari ugode. Konsortowie mówili tu inaczej.

Osk. Żadnych grózb nie używałem ani ja ani nikt. Dr. Dunicki był niemy sżwidkiem naszych układow, a po nich Dunicki i dr. Neuda w nieobecności naszej ułożyli ugode.

Prokurator atakuje dobrą wiarę oskarżonego, o której tak wiele mówił listami bądź presem, bądź do oskarżonego pisanymi, jakoteż mowami Wolskiego i Kurcewskiego na walnem zgromadzeniu. Oskarżony sasz, że niektóre sarzuty polegają na anachronizmach, inne odpiera obrazowo. Dsiś towarzystwo, to trup na stole sekcijnym, jemu przedkładało się ono jako organizm żywy. Ztąd odmienny był jego sąd o niem.

W skutek pytań obrońcy dr. Jekelasa wyjądnia się, że według sensu w sżedwie oskarżony dowiedziął się o prowizji dla dr. Caemeryńskiego i Pisarczaka przy rozmowie se Stransem o „świętopietrzu.” Obecnie twierdzi, że późnie, że nie był to se strony Strassusa odwet sa opowiadałse Czemyryankiemu o sżwiętopietrzu.

Następnie wywija się sasz najwięcej dialog między dr. Jekelasem a oskarżonym co do sposobu, w jaki osk. krytykował wczoraj układy dr. Caemeryńskiego i Pisarczaka s konsortami. Oskarżony przyszwaje, że kontraktów finansowych dotąd nie saszierał, nie przyszwaje sobie też sżawsta w tej mierze. Ale sżowy ludski jego rozum musi w kontrakcie s 11. listopada 1875 widzieć reszcy niekorzystne dla Towarzystwa.

Dr. Jekel. A więc przyszwajasz pan, iż orak o warunków sżadzenia.

Osk. Nie nie przyszwajasz.

Dr. Jekel. Gorszyło pana, że konsortowie saszreśli sobie wyłącznie prawo pośredniczenia między Towarzystwem a osobami trzeimi i instytucjami o umieszczenie listów dłużnych. Czy wieasz pan, że najznakomitsze domy bankowe używają stale jednego i tych samych agentów?

Osk. Tak jest, wiem o tem, ale nie sżyszałem, aby gdaśkolwiek w sżwiecie bankierowie włązali się w tę miarę kontraktami i to na lat trzy.

Dr. Jekel. Lecz konsortowie sżobowiązali się utrzymać kurs 90, który po odrzuceniu ich prowizji wynosi 84.

Osk. Nie sżnajduje kursu tego sżyt korzystnym. Owazem jeżeli na giełdzie wiedeńskiej notowano listy 90, a sakład wydający pożyczki liczył je tylko po 84, to musiało to dyskredytować listy.

Dr. Jekel. Poczsa oskarżonego, że pierwsze instytucje hipotecznego kredytu sściągają od swych klientów różnicę kursowa.

